

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการการศึกษาภาคพื้นรองเรื่องร้องเรียนและสภาพปัญหาการคุ้มครองผู้บริโภค
ในคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๒๕
วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๔
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ (สผ.) ๔๑๐ ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา

คณะกรรมการการศึกษาภาคพื้นรองเรื่องร้องเรียนและสภาพปัญหาการคุ้มครองผู้บริโภค ในคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค สภาผู้แทนราษฎร ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษากรณีการแสดงข้อมูลผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มผสมวิตามินไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในฉลาก หรือไม่เป็นไปตามที่โฆษณาไว้ โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ศูนย์ทดสอบฉลาดซื้อ มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค ได้จัดเก็บตัวอย่างเครื่องดื่มผสมวิตามินจำนวน ๒ ครั้ง ครั้งแรกเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ ได้จัดเก็บตัวอย่าง จำนวน ๒๑ ตัวอย่าง ซึ่งผลทดสอบจะมีทั้งพบและไม่พบวิตามินซีในเครื่องดื่มผสมวิตามินซี ครั้งที่สองเดือนพฤศจิกายน ได้จัดเก็บตัวอย่าง จำนวน ๔๗ ตัวอย่าง ซึ่งผลการส่งตรวจวิเคราะห์พบว่า มี ๒๙ ตัวอย่างไม่ตรงกับข้อมูลที่แสดงไว้ในฉลากกว่าร้อยละสามสิบ และอีก ๘ ตัวอย่างไม่พบปริมาณวิตามินซี

ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยานั้น จะมีการลงพื้นที่ตรวจสอบเครื่องดื่มผสมวิตามินซีทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด โดยในกรุงเทพมหานครได้มีการตรวจสอบและเก็บตัวอย่างเครื่องดื่มผสมวิตามินซีจากสถานที่ผลิต ๑๓ แห่ง ในจำนวน ๒๗ แห่ง สำหรับการลงพื้นที่ตรวจสอบเครื่องดื่มผสมวิตามินซีในต่างจังหวัดนั้น ได้ประสานงานกับสาธารณสุขจังหวัดเพื่อตรวจสอบและเก็บตัวอย่างจากสถานที่ผลิตเพื่อส่งไปตรวจวิเคราะห์ที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งขณะนี้อยู่ยังไม่ได้มีการแจ้งผลการตรวจมาที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำหรับหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านฉลากอาหารนั้น จะห้ามมิให้มีการโฆษณาเพื่อแสดงคุณประโยชน์ คุณภาพหรือสรรพคุณของอาหารโดยมิได้รับอนุญาต ซึ่งหากผู้ผลิตแสดงข้อมูลสินค้าไม่ตรงกับที่แสดงบนฉลาก จะต้องรับโทษปรับไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท แต่หากผู้ผลิตแสดงข้อมูลสินค้าไม่ตรงกับที่แสดงบนฉลากเกินกว่าร้อยละสามสิบ จะเป็นการแสดงฉลากเพื่อลวงเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผิดในสาระสำคัญ จะต้องรับโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงหนึ่งแสนบาท

สำหรับวิธีการเก็บตัวอย่างสินค้าเพื่อไปตรวจวิเคราะห์ที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์นั้น เนื่องจากวิตามินซีจะเสื่อมสลายได้ง่าย โดยต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านอุณหภูมิ แสงแดด สภาพอากาศ ตลอดจนลักษณะบรรจุภัณฑ์ การขนส่งและการเก็บรักษาซึ่งถ้าเก็บในอุณหภูมิต่ำ วิตามินซีจะเสื่อมสลายได้น้อยกว่า นอกจากนี้ในการผสมวิตามินซีในเครื่องดื่มนั้น จะอนุญาตให้ผสมวิตามินซีได้ไม่เกิน ๖๐ มิลลิกรัมต่อวัน และผสมเกินได้ไม่เกิน ๒๐๐ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งวิธีการตรวจสอบได้ใช้วิธี High Performance Liquid Chromatograph – HPLC (Prostar) เป็นการวิเคราะห์หาชนิดและปริมาณของสารประกอบอินทรีย์ที่มีอยู่ในตัวอย่างที่เป็นสารประกอบหรือของผสม โดยตรวจวัดสารด้วยเครื่องตรวจวัดแต่ละชนิดแตกต่างกันไป ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของตัวอย่างนั้น ๆ และได้้นำวิธีการไทเทรต (titration) คือ วิธีการทางปริมาณวิเคราะห์ ใช้ในการหาปริมาณของสารละลายมาตรฐาน (ที่ทำปฏิกิริยาพอดีกับสารละลายอื่นซึ่งทราบปริมาตร แต่ยังไม่ทราบความเข้มข้น

เพื่อนำค่าปริมาตรที่ได้มาคำนวณหาความเข้มข้นของสารละลายอื่นนั้น มาประกอบกันในการตรวจวิเคราะห์ดังกล่าว

เมื่อคณะอนุกรรมการรับฟังข้อมูล ข้อเท็จจริงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว คณะอนุกรรมการมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ควรมีการพิจารณาการดูดซึมวิตามินซีในร่างกายต่อวันมากกว่าการกำหนดปริมาณการบริโภคต่อวัน เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค และควรมีการตรวจวิเคราะห์เครื่องดื่มผสมวิตามินซีของผู้ผลิตต่าง ๆ อีกครั้ง เพื่อเป็นการยืนยันผลการตรวจวิเคราะห์อันเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค

๒. ผู้ผลิตควรมีการรักษาคุณภาพของเครื่องดื่มผสมวิตามินซีให้มีมาตรฐานจากสถานที่ผลิต และสถานที่จำหน่ายด้วย หรือหากไม่สามารถดำเนินการได้ก็ให้แจ้งไว้ในฉลากถึงระยะเวลาการเสื่อมสลายของวิตามินซีเพื่อให้ผู้บริโภคได้ทราบ นอกจากนี้ ควรมีการตรวจสอบการจับเก็บสินค้าของร้านค้าปลีกต่าง ๆ อันเป็นการรักษาคุณภาพของเครื่องดื่มผสมวิตามินซีเพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค

๓. ขอให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา พิจารณากำหนดข้อความในฉลากเครื่องดื่มผสมวิตามินซี โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับสรรพคุณ การจับเก็บ การรักษาอุณหภูมิ และปริมาณที่บริโภคได้ เป็นต้น เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค และควรมีการตรวจสอบปริมาณคุณภาพของวิตามินซีในเครื่องดื่มให้ได้มาตรฐานตลอดเวลาด้วย

๔. ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบมาตรฐานเครื่องดื่มผสมวิตามินซีให้มีมาตรฐานและมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงประโยชน์ และการสลายวิตามินซี ตลอดจนดำเนินคดีต่อผู้ผลิตที่กระทำการฝ่าฝืนกฎหมาย รวมทั้งขอให้ผู้ผลิตดำเนินการปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ให้มีลักษณะที่บ่งแสง หรือขวดสีชา เพื่อป้องกันการสลายวิตามินซีอันเกิดจากแสงได้

ที่ประชุมได้มีมติประชุมคณะอนุกรรมการ ในวันพฤหัสบดีที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ และกำหนดนัดประชุมคณะอนุกรรมการครั้งต่อไป ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ (สผ.) ๔๑๐ ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา

นายคมสันต์ สุวรรณ
นิติกรชำนาญการพิเศษ
ผู้สรุปผลการประชุม